

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 287

Title Samāyāna Vnata prajog

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 287 Subject : ~~Sr~~ Pauranic ritual

Title : Somavara Vrata prayoga

Author : Scribe :

Date of the work : Date of the Ms. :

Place of the work : Place of the Ms. :

Size : 9.7" by 4.4" Extent : 2 foll.

Language : Sanskrit Script : Devanagari

Remarks :

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ विष्णुधर्मोत्तरे ॥ यतिसंस्कारः ॥ सिध्यनेतरं पुत्रादिशिष्टोवास्त्रावा ॥ अ
 धिकारसिध्यर्थं पवनलक्ष्म्याचरणे कथयति ॥ तत्र संकल्पः ॥ करिष्यामाणयतिसंस्कारे ॥ अविका
 रार्थं लक्ष्म्यात्मकप्रायश्चित्तं प्रतिष्ठ ॥ कुमेकैकगोनिष्कयद्वयद्वारा अहमाचरिष्ये इति
 संकल्पपूर्वकलवा ॥ वपनं कथयति ॥ पुत्रातिरिक्तस्य वपनं तेन केचित् ॥ देशकालौ संकीर्त्य ॥
 ब्रह्मीभूतनारायणरूपिणं भिहुं शौनकोक्तविधिना संस्कारिष्ये ॥ इति संकल्पः ॥ अष्टांगनवंकल
 शमादायतीयेदिकेनापूर्य ॥ तदुदकं गंगेच यमुने चैव गोदावरिसरस्वती ॥ नम्रदिशि धुकावे
 रिजले स्मिन् संनिधिं कुरु ॥ नारायणपरंब्रह्मतत्त्वं नारायणः परः ॥ नारायणपरो ध्याता ध्यानं
 नारायणः परः ॥ यच्च किंचिज्जगत्सर्वं दृश्यते स्तूयते पिवा ॥ अंतर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः
 स्थितः ॥ देवदत्ततया किंचित् ब्रह्मैव विस्मतिंगतः ॥ एतद्ब्रह्मैव संशततस्य ब्रह्मतदुच्यते ॥ इ

जवणसिकतादिना पूरयेत् ॥ नद्यादौ चेच्छिरो मेदनानंतरं ॥ नूरित्यादिना मंत्राभिर्मन्त्रपाषाणै
 र्दृढं बद्धा जले महाद्देष्टव्येन स्वाहा तेन भिहुदेहमोचयेत् ॥ ततः अग्निनाग्निः समिध्यते
 कविर्देहपतिर्युवा ॥ हयवाह्युक्तास्यः ॥ ब्रह्मणे अग्निना विप्रो विप्रेण सत्तना ॥ सखा सखा
 समिध्यते ॥ तमर्जयं सुक्रतं पुरोधावानयाजिषु ॥ स्वे सुहृदेषु वाजिनो ॥ यज्ञे नयद्मयं देवाः ॥
 इति चतस्रो रुचः ॥ अंचित्तिस्तुक् ॥ चित्तमाज्यं ॥ वागेदिः ॥ आधितं बर्हिः ॥ केतो अग्निः ॥ वि
 शानमग्निः ॥ वाक्पतिहोता ॥ मन उपवक्ता ॥ प्राणा हविः ॥ सामा धर्युः ॥ वाचस्पतिर्विधो नाम न
 विधेम ते नाम ॥ विधेहमस्माकं नाम ॥ वाचस्पति सोमं पिबता ॥ अस्मा सुनृमां धास्वाहा ॥ १ ॥
 पृथिवीहोता ॥ द्यौरधर्युः ॥ रुद्रो ग्निर्वा ॥ बृहस्पतिरुपवक्ता ॥ वाचस्पतिवाचो वीर्येण ॥ संभृतमे
 नायद्महसो ॥ यजमानाय वीर्यं ॥ आसुवस्करस्मो ॥ वाचस्पतीः सोमं पिबति ॥ जजनदिदमिदिया
 मि

यस्वाहा॥२॥ अग्निहेति॥ अग्निना ध्वं विष्टमिह॥ मित्रोपवक्ता॥ सोमः सोमस्य पुरोगाः॥ अक्रः अक्रस्य पु
 रोगाः॥ आनास्त्रं द्रसोमाः॥ वातापेहवेन सुतस्वाहा॥३॥ सूर्यं ते चहुः॥ वातं प्राणाः॥ व्यांष्टुं॥ अंतरिक्षमा
 त्मा॥ अंगैर्यंष्टुं॥ यिविः शरीरेः॥ वाचस्पते क्लिदया वाच॥ अक्लिदया जुह्वा॥ दिवि देवा वध॥ होत्रा मेर
 यस्वाहा॥४॥ महाहविहेति॥ सत्यं हविरध्वं॥ अच्युत्पाना अग्निर्॥ अच्युतमना उपवक्ता॥ अनाद्य
 यश्चाप्रतिष्ठश्च यज्ञस्याभिगच्छेत्॥ अयास्य उद्गाना॥ वाचस्पते रुद्धिधेना मन्त्रं॥ विधेम ते नामा॥ विधो
 ह्वमस्माकं नामा॥ वाचस्पतिः सोमसाक्षात्मा दैव्यसां बुधैर्विमामनुशः॥ नमो दिवे नमः॥ पृथिव्यै॥ पंचानु
 वाकाः सयुहाः॥ अतो देवा इति षड्चोर्जपति॥ जन्मादिसंभावितपापैः सुक्तावयं॥ अद्य मेघसहस्रफलं प्राप्ता इति
 भावयंतो नमस्कृत्य अवष्टययुः॥ आस्नात्वा गंधादिष्टवानैवेद्यशेषं गृहीत्वा आगमनो सवादधिको सवापकेयुः
 उच्चैर्हरिहरस्मरणपुरःसरं पुत्रश्चेन्न केतनेत्यनुवाकं गतं स्थिहृदयस्य वापश्चादुपविश्य होतृवदेक

न्येतैर्मंत्रैः कलशमभिर्मंत्र्य प्राणायामत्रयं स्मृतः॥ रौद्रमंत्रैर्विष्णुस्तुतैः॥ आपोहि इति तिष्ठतिः यतस्त्वा
 नं कारयिष्या पश्चात्करीरं वस्त्रचंदनाद्यपचारैरेभ्यर्च्य शिक्पेशरीरमारोच्य गंधपुष्पैरलंघ्य मं
 त्रघोषैश्च यशस्वादिभिर्बुधैर्भिरिवैरिभिर्गामात्प्राचीं उदिचिंवादिशं निधातुं देवसमाश्रयेत्
 नदिति र्विष्णुं नृलेदेवतायतनेन वा अधस्तात् ब्रह्मवृहत्स्य गतं क्रिययिष्या विधिः॥ ततो भू
 मिं व्याहृतिभिः संप्रोह्य दंडप्रमाणमाधौ गतं चितुरस्त्रादवयजमानानां निखनिवातन्मध्ये
 स्तुतुं गतं साधपरिमितं श्वा सप्तव्याहृतिभिः पंचगव्येन प्रोह्य सलसमाधिपहे गतं
 स्थाने महा नदीवापारिकज्यं तत्र पंचगव्यं पक्षिचक्षुःक्षिण्णान् कुर्यात्तिर्यसा विच्छाशा
 रीरं संप्रोह्य पुरुषस्तुते नेशं खोदकेन संस्त्राय प्रणवे वा शे त्ररवा सं सं स्त्राय षोडशोप
 चारैरेभ्यर्च्य उलस्यादिमीलितपुष्पमाजामिरजस्तुत्यविष्णो हवंचरुहस्तु इति श्री

रंगत्तेनियानिधाय दंविष्णुने शिदिहिणे

रंगते निद्यां चानिधाय ॥ इदं विष्णुपुराणं ॥ इति दहिणहस्ते दंडं च धातुं चानिधाय ॥ उदितं
 सञ्चिषदसुरं तरिहसधो ॥ बहवः ॥ परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजते तद्यतनयो विशांति ॥
 वेदांतविज्ञानसुनिश्चितायाः सन्यासयोद्यतयः शुद्धसत्त्वाः ॥ ते ब्रह्मलोके उपदांतका जे पराष्ट
 तात्परिमुच्यंति सर्वे ॥ इति हृदये जपेत् ॥ पुरुषसूक्तं भूवोर्मध्ये जपेत् ॥ ब्रह्मजज्ञानं प्रवः ॥ इ
 ति मूर्द्धि जपेत् ॥ विष्णोरराटमसिर्विष्णोः पृष्ठमसिर्विष्णोः ॥ स्वप्ने स्त्रोविष्णोः ॥ स्पूरसिर्विष्णोः ध्रुव
 वमसिर्वैष्णवमसिर्वैष्णवेवा ॥ इति नौ भोजपेत् ॥ देवस्य हस्ताभ्यां ॥ इति कर्णयोः ॥ भूमिभू
 मिमगान्माना प्रातरमथ गात्रा ॥ भूयास्मपुत्रैः पशुभिर्यो नो दृष्टिः समनिघातां ॥ इति मंत्रेण मूर्द्धा ३
 नां मश्मना परश्च नाशं वेनूनां विकेलेणैवामिंदया ॥ शिरोभेदनं कर्तुमशक्त्येन किरसिछुड
 पिंडमथ द्वाफलेनातिकेलादिनिधाय भिन्नादित्याचारः ॥ दर्भैरीकाद्यपूणेन देवयजनं

इति दहिणहस्ते दंडं च धातुं चानिधाय ॥ इति दहिणहस्ते दंडं च धातुं चानिधाय ॥ उदितं
 सञ्चिषदसुरं तरिहसधो ॥ बहवः ॥ परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजते तद्यतनयो विशांति ॥
 वेदांतविज्ञानसुनिश्चितायाः सन्यासयोद्यतयः शुद्धसत्त्वाः ॥ ते ब्रह्मलोके उपदांतका जे पराष्ट
 तात्परिमुच्यंति सर्वे ॥ इति हृदये जपेत् ॥ पुरुषसूक्तं भूवोर्मध्ये जपेत् ॥ ब्रह्मजज्ञानं प्रवः ॥ इ
 ति मूर्द्धि जपेत् ॥ विष्णोरराटमसिर्विष्णोः पृष्ठमसिर्विष्णोः ॥ स्वप्ने स्त्रोविष्णोः ॥ स्पूरसिर्विष्णोः ध्रुव
 वमसिर्वैष्णवमसिर्वैष्णवेवा ॥ इति नौ भोजपेत् ॥ देवस्य हस्ताभ्यां ॥ इति कर्णयोः ॥ भूमिभू
 मिमगान्माना प्रातरमथ गात्रा ॥ भूयास्मपुत्रैः पशुभिर्यो नो दृष्टिः समनिघातां ॥ इति मंत्रेण मूर्द्धा ३
 नां मश्मना परश्च नाशं वेनूनां विकेलेणैवामिंदया ॥ शिरोभेदनं कर्तुमशक्त्येन किरसिछुड
 पिंडमथ द्वाफलेनातिकेलादिनिधाय भिन्नादित्याचारः ॥ दर्भैरीकाद्यपूणेन देवयजनं

वहारिणे॥ शंकराय नमो जंघे शिवायेति च जातुनी॥ शुक्लपाणे नमो गुल्फे कट्यां शं
 भुं प्रपूजयेत्॥ गुह्ये स्वयं भूता मानं पूजयेत्पावतीं पतिं॥ महादेवाय रतिं पूजयेत्
 निमंज्यो॥ उदरे विश्वकर्तृं पाद्यं श्रीं सर्वतो मुखीं॥ स्नातु स्तनं च संपूज्य नीलकंठाय कं
 ठतः॥ मुखे संपूज्य देवीं श्रीकंठाय शिवाय च॥ त्रिनेत्राय नमो नेत्रे मुकुटेश शिभु
 षणं॥ नमो देवाय सर्वंगे पूजयेत्परमं विभुं॥ एवं संपूज्य देवेशमुपहारे मनोहरं॥
 आद्याय स्वेति मंत्रेण पृषद्यज्यैः पुनस्तदा॥ पञ्चाशत्समीपमिदं हि त्रुडुयाष्टाधिकं श
 तं॥ यवव्रीहिनिजाज्ये न ह्यंघ्रिं प्रथमं प्रथकं॥ पूरणं हि तं ततो दद्यात्तवास्वि

तः॥ ततः पूष्पाणि पृथीत्वांगपूजां कुर्यात्त्रिषु कारुणा॥ देवाधिदेवाय॥ पादयोः॥ शंकरा
 य नमः॥ जंघयोः॥ शिवाय॥ जानोः॥ शुक्लपाणये॥ गुल्फयोः॥ शंभवे॥ कट्यां॥
 स्वयंभुवे॥ गुह्ये॥ महादेवाय॥ नाभौ॥ विश्वकर्तृनेमः॥ उदरे॥ सर्वतो मुखाय॥ प्रा
 ययोः॥ स्नातये॥ स्तनयोः॥ नीलकंठाय॥ कंठे॥ श्रीकंठाय॥ कंठे॥ शिवाय॥ मुखे
 त्रिनेत्राय॥ नेत्रयोः॥ शशिभूषणाय॥ शमुकुले॥ देवाधिदेवाय॥ सर्वंगे॥ इति॥
 पूजा समाप्त्या॥ पूजयेन्मूलमंत्रेण च्यंबकेन ततः परी॥ भवाय भवनाशाय महादेवा
 य धीमही॥ उग्रायोग्यनाथाय शवाय शशिनौ॥ विरुद्राय नीलकंठाय शिवाय भ

अथसोमवारव्रतप्रयोगोलिख्यते॥देशकाजौस्मृत्वा॥अमुककामनारहंव्रतं
रिच्यमाणइतिसंकल्प्य॥महाकाजयश्चिनेशंभवेतिमंत्रेणषोडशोपचार
रह्यवा॥परिवारदेवताःपूजयेत्प्रागादिक्रमेण॥ब्रह्माण्विष्णुस्कंदमहाका
जंश्चिने॥उमामहेश्वरौ॥नंदिकेश्वरौ॥आवाहनाद्यपचारैश्चंजयनमस्तिसं
पूज्या॥मंत्रेणैशान्यांचंउप्रपूजयेत्॥ततःप्रार्थना॥दशभुजायचिनेत्रायपंचव
क्तायश्चिनेष्टेतरुषारूपायसुष्टेताभरणायबौ॥उमासाहिनायनमः॥त्राहिनी
रूपयादेवशरणंतंमहेश्वरा॥नंदिकेश्वरायनमः॥इत्येनंदिकेश्वरंप्रपूजये